

Bruxelles, den 15. maj 2025
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: *Forberedelse af samlingen i Rådet (konkurrenceevne (det indre marked, industri, forskning og rummet)) den 22. maj 2025*
Rådet som et bureaukratfilter – sådan kan der opnås erhvervsvenlige regler under lovgivningsprocessen helt fra begyndelsen
– *Orienterende debat*

Vedlagt følger til delegationerne et baggrundsnotat fra formandskabet om "Rådet som et bureaukratfilter – sådan kan der opnås erhvervsvenlige regler under lovgivningsprocessen helt fra begyndelsen" med henblik på den orienterende debat på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 22. maj 2025.

OPLÆG

Samling i Rådet (konkurrenceevne)

den 22. maj 2025 i Bruxelles

Rådet som et bureaukratifilter – sådan kan der opnås erhvervsvenlige regler under lovgivningsprocessen helt fra begyndelsen

I nutidens dynamiske og komplekse globale og europæiske økonomi er en reduktion af de reguleringsmæssige byrder for virksomhederne blevet en afgørende prioritet for at styrke Den Europæiske Unions konkurrenceevne. Overdreven og fragmenteret regulering øger overholdelsesomkostningerne, skaber adgangsbarrierer for nye virksomheder, afholder virksomheder fra at handle på tværs af grænserne og hæmmer innovation og vækst. Håndteringen af disse udfordringer kræver en fælles indsats fra EU-institutionernes og medlemsstaternes side for at skabe en retlig ramme, der støtter virksomhederne, samtidig med at de økonomiske, sociale og miljømæssige mål nås på en omkostningseffektiv måde. Lovgivningsforslag skal prioritere konkurrenceevne og økonomisk levedygtighed helt fra begyndelsen.

I sine konklusioner af 20. marts 2025 understregede Det Europæiske Råd behovet for hurtigst muligt drastisk at reducere de administrative, reguleringsmæssige og rapporteringsmæssige byrder. Det opfordrede til en strømlinet EU-lovgivning, der fremmer en klar, enkel og innovationsvenlig reguleringsramme. Desuden opfordrede det indtrængende Europa-Kommissionen og fælleslovgiverne til at overholde principperne om bedre regulering, undgå overregulering og sikre, at små og mellemstore virksomheder ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt.

Det er en presserende opgave at forenkle den eksisterende reguleringsramme. Det er imidlertid lige så vigtigt at sikre, at nye regler ikke skaber unødvendige byrder for virksomhederne, navnlig på lang sigt. I stedet for at fastsætte regler, der kræver forenkling, bør lovgivningsprocessen bevirke, at der etableres en erhvervsvenlig reguleringsramme helt fra begyndelsen.

Trods mangeårige tilsagn om bedre regulering og tilstedeværelsen af særlige værktøjer ender nogle lovbestemmelser stadig med at pålægge uforholdsmæssigt store byrder eller omkostninger. Erhvervslivets interessenter har konsekvent udtrykt bekymring for, at væsentlige ændringer, navnlig dem, der indføres hen imod afslutningen af lovgivningsprocessen, kan forstyrre hele forretningsmodeller og stille EU's virksomheder ringere konkurrencemæssigt end virksomheder uden for EU. Denne tendens underminerer ikke blot EU's reguleringsmæssige mål, men fremhæver også, hvordan selve lovgivningsprocessen påvirker de stigende overholdelsesomkostninger samt kompleksiteten, effektiviteten og retssikkerheden.

På denne baggrund afspejler ideen om, at Rådet skal fungere som et "bureaukratifilter", at det haster med at udfylde den rolle, det kan spille med hensyn til at opfylde forventningerne hos erhvervslivet og hos vores ledere, som har angivet reguleringsmæssig forenkling (og bedre regulering) som en klar prioritet. I stedet for et formelt forslag tjener dette begreb som en tydelig påmindelse om, hvor meget den nuværende praksis kan forbedres for at opfylde disse forventninger, og hvor vigtigt det er at vende denne tendens ved aktivt at identificere og fjerne unødvendige reguleringsmæssige byrder gennem hele lovgivningsprocessen. Det er ikke nødvendigt at indføre nye revolutionære værktøjer eller strategier for at sikre, at Rådet udfører denne foreslåede opgave effektivt.

Faktisk råder Rådet allerede over et solidt sæt værktøjer, der kan understøtte principperne om bedre regulering. Dette omfatter en forpligtelse til at vurdere virkningerne af de væsentlige ændringer – selv hvis de foretages i sidste øjeblik – i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning. Det omfatter også kapacitet til at anvende Europa-Kommissionens konsekvensanalyser og den vejledende tjekliste til at undersøge alle de centrale aspekter af analysen, herunder indvirkningen på SMV'er og konkurrenceevnen (på grundlag af Kommissionens SMV-test og konkurrenceevnetjek), samt territoriale og digitale aspekter. Disse skridt er retningsgivende for Rådets lovgivningsarbejde, herunder dets evne til at foretage uafhængige konsekvensanalyser i forbindelse med væsentlige ændringer. Ved fuldt ud at udnytte disse eksisterende kapaciteter kan Rådet i væsentlig grad forbedre kvaliteten af forslagene og sikre, at de er mere erhvervsvenlige uden at skabe unødvendige yderligere byrder.

Rådet kan i højere grad anvende sine værktøjer til bedre regulering og undgå alt for komplekse regler, der kræver forenkling på et senere tidspunkt. I den forbindelse er et centralt spørgsmål, hvad der forhindrer Rådet i at anvende de allerede eksisterende værktøjer i højere grad og fungere som et "bureaukratifilter". De største hindringer kan være en manglende definition af, hvad en væsentlig ændring indebærer, manglende kendskab i Rådets sammensætninger til den administrative byrde og de omkostningsmæssige konsekvenser af deres forslag, en opfattelse af, at konsekvensanalysen af en ændring kan tage lang tid – dette er især problematisk for forslag i sidste øjeblik – utilstrækkeligt kendskab til konsekvensanalyseprocedurer, autonome arbejdsstrukturer, inkonsekvent anvendelse af reglerne om bedre regulering og begrænset samarbejde på tværs af sammensætninger og arbejdsgrupper. I den forbindelse kan Konkurrenceevnerådet styrke sin rolle ved at give input til andre rådssammensætninger for at mindske byrderne og øge konkurrenceevnen og fremme en erhvervsvenlig EU-reguleringsramme.

Det er afgørende at opfylde forpligtelserne i henhold til den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning. En forenkling og fremskyndelse af processen for vurdering af væsentlige ændringer med fokus på virkninger for virksomhederne eller etablering af visse former for målrettet institutionel støtte til fælleslovgiverne kan øge sammenhængen og mindske byrderne i forbindelse med EU-retten. Dette er i overensstemmelse med Mario Draghis opfordring til systematisk at måle de lovgivningsmæssige omkostninger, navnlig for SMV'er og midcapselskaber.

Bedre koordinering mellem fælleslovgiverne er også afgørende for at undgå byrdefuld lovgivning. En klar og tidlig udveksling for at identificere potentielle virkninger for virksomhederne og tilpasse målene kan strømline beslutningstagningen og mindske uoverensstemmelserne.

Spørgsmål til drøftelse:

1. Hvad er de vigtigste udfordringer, der forhindrer Rådet i at gennemføre principperne om bedre regulering i større omfang, og hvordan kan Rådet effektivt fungere som et bureaukratifilter for at skabe håndgribelige fordele for virksomhederne ved at fremme erhvervsvenlige reguleringsmæssige rammer?